

Misteris de la crònica negra

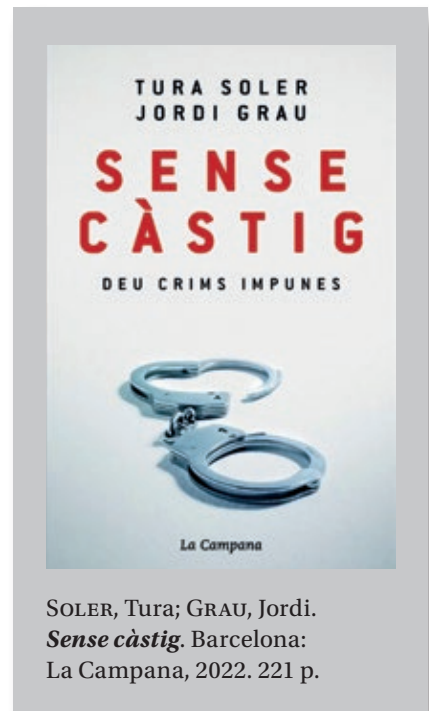
Text > JOSEP PASTELLS

Les truculències pròpies de molts assassinats acostumen a despertar un gran interès. Si els crims queden impunes, la crònica negra encara suscita més atenció, sobretot quan està ben escrita. És el cas d'aquest llibre, en què els periodistes Tura Soler (Santa Pau, 1963) i Jordi Grau (Girona, 1957) reviu amb tot luxe de detalls el seguiment que van fer de deu assassinats comesos a les comarques gironines entre 1984 i 2005. Tots tenen en comú que no han estat castigats, sigui perquè no ha estat possible trobar els autors dels fets o perquè no s'ha aconseguit incriminar els sospitosos amb proves prou concloents. Amics des de fa més de trenta-cinc anys malgrat haver protagonitzat contínues disputes dialèctiques, Soler i Grau van competir una temporada com a periodistes de successos —ella treballava a *El Punt Diari* i ell al *Diari de Girona*—, fins que es van convertir en companys a *El Punt* en una època que, gens disposats a tancar-se a la redacció picant teletips o notes de premsa, s'autoanomenaven amb orgull «rates de claveguera» o «putes de carrer».

Eren, certament, altres temps. Sobretot al principi. Sense telèfons mòbils, però també sense entrebancs provocats per oficines de comunicació

o portaveus oficials, els periodistes trepitjaven sovint l'escenari del crim. També els era possible assistir a interrogatoris, presenciar detencions, esmorzar a quaters i comissaries per intercanviar impressions amb els investigadors i, fins i tot, accedir sense gaires problemes a les cases de familiars o sospitosos per mantenir-hi xerrades llargues i profitoses. De tot plegat sortien cròniques intenses, viscudes, plenes d'incògnites però també d'evidències incontestables, aconseguides gràcies a la capacitat de Soler i Grau per infiltrar-se en la trama dels crims.

Sense càstig relata vuit casos irresolts que, en total, sumen deu crims impunes. Deu crims que, en el seu moment, van fer córrer riuades de tinta i que encara ara fan ballar el cap dels autors del llibre. Un empresari de Santa Coloma de Farners a qui executen a trets al Mas Solà, remeieres i bruixeria que s'entrellacen amb l'assassinat d'una dona a Anglès, un criminal que deixa la mà gravada en sang en una paret al costat del cadàver però malgrat això no pot ser condemnat... Només són tres exemples d'alguns casos plens de misteri i de preguntes sense resposta; d'uns casos en què, més enllà de l'eficàcia o ineficàcia policial, es fa palesa la professionalitat i el bon fer

SOLER, Tura; GRAU, Jordi. *Sense càstig*. Barcelona: La Campana, 2022. 221 p.

d'uns periodistes que tenen en compte totes les arestes dels crims i exposen els fets amb la solvència i la fluïdesa dels millors narradors.

paraula *Resurgentis*, és per on es mou aquesta novel·la que, tot i això, es desenvolupa en un marc de situacions versemblants.

El pes de la religió i les diferents maneres d'afrontar-lo són ben evidents: des de les discrepàncies entre el pare Carreras i el pare Amòs, passant per l'aparent devoció de la família de la Lixue Cals, i fins a l'escepticisme de la Corbera. Així, com si seguís el ritual de l'exorcisme, una experiència aclaparadora i radical, una tensió extrema s'apodera de la novel·la, fins que ens

presenta una realitat estremidora, que impregna tot el llibre d'esdeveniments inquietants o ambigus. Els personatges secundaris —l'inspector Varela, el doctor Feliu o el pare Amòs— ajuden a crear aquesta atmosfera.

Hi ha una certa naturalitat en tanta estranyesa, i una força visual potent en aquest món obscur, dins d'una prosa que flueix (el parlar olotí d'Eva Cals és excel·lent), enriquida pels atractius símilis religiosos, que contribueixen a donar presència física a la imaginació del lector.

SALA, Xevi. *On hi hagi por*. Barcelona: Columna, 2022. 270 p.